

GEDENKTEKENS

Jef Bartelet tussen enkele onderkomen graven van slachtoffers van het bombardement op Blauwdorp op 27 november 1941. FOTO ROB OOSTWEGEL

‘Behoud álle oorlogsgraven’

MAASTRICHT
DOOR RONALD COLÉE

Je hebt oorlogsslachtoffers en slachtoffers van de oorlog. Voor Jef Bartelet (70) maakt dat geen verschil. Hij vindt dat deze graven dezelfde aandacht verdienen.

Jef Bartelet schrok toen hij voor zijn boek *Maastricht, oorlogsgedenkteken* achterkwam dat van de 200 graven van burgerslachtoffers uit de Tweede Wereldoorlog in het grafregister van de Algemene Begraafplaats aan de Tongerseweg er al zo'n 150 geruimd

zijn. De oud-onderwijzer van de Sint Gondulphusschool in *Blauw Dörrep*, stond helemaal versteld toen bleek dat er onderscheid wordt gemaakt tussen oorlogsslachtoffers - voor het gemak militairen en verzetsstrijders - en slachtoffers van oorlog - grotendeels burgerslachtoffers.

Niet correct

„De graven van die eerste categorie worden met behulp van de landelijke Oorlogsgravenstichting in stand gehouden en onderhouden, die van de tweede categorie niet.” Dat vindt Bartelet niet correct. Vandaar dat hij pleit

om de ‘niet erkende’ graven een predicaat ‘gemeentelijk oorlogsgraf’ mee te geven. Ook stelt hij voor plaquettes bij het algemene burgerslachtoffersmonument te plaatsen met daarop de namen van alle Maastrichtenaren die nu nog op de Algemene Begraafplaats begraven liggen en in de Tweede Wereldoorlog gestorven zijn zijn. Ook voor het geval die graven toch geruimd worden. „In totaal heb ik voor mijn boek zo'n 1200 burgerslachtoffers weten te achterhalen. Alle namen vermelden is natuurlijk niet te doen. Maar als deze vijftig al eens niet vergeten worden, is dat al iets.”

Omdat de overgebleven graven ook nog eens zeer verspreid liggen, heeft Bartelet intussen al A4'tjes met een QR-code bij de ingangen van de begraafplaats aan de Javastraat en Tongerseweg opgehangen. Als bezoekers deze code scannen, krijgen zij een plattegrond te zien, de namen van de slachtoffers en de gebeurtenissen waarbij zij om het leven zijn gekomen. Jef Bartelet: „Want ieder jaar wordt op het Herdenkingsplein wel geroepen ‘opdat hun namen niet vergeten worden’, maar ter hoogte van de vroegere zoutfabriek lijkt die uitspraak alweer vergeten.”